

บรรณานุกรม

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บรรณานุกรม

หนังสือ

- กลาโหม, กระทรวง. วิวัฒนาการแห่งทหารและสัตราวุธในกองทัพบกไทยสมัยโบราณ.
พระนคร: โรงพิมพ์แผนที่, 2510.
- จรินทร์ ชานีรัตน์. กระบี่กระบอง. กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์แผนกการพิมพ์, 2522.
- ฉัฐภัทร จันทวิช. ศิลปวัตถุกรุงรัตนโกสินทร์. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์พิมพ์เศศ, 2525.
- นบน์อม อ้าวสุคนธ์ และพินิจ วงศ์สินธุ์วิเศษ. คู่มือกระบี่กระบอง. กรุงเทพฯ: โรง
พิมพ์มิตรสยาม, 2519.
- นาค เทพหัสดิน ณ อยุธยา. วิชากระบี่กระบอง. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา, 2513.
- นายกีฬา. กระบี่กระบอง. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์อ่านวยสาสน์, 2524.
- นายร้อยพระจุลจอมเกล้า, โรงเรียน. ประวัติโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า.
พระนคร: โรงพิมพ์โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า, 2510.
- นิโครธาส แชร่วาส. ประวัติศาสตร์ธรรมชาติและการเมืองแห่งอาณาจักรสยาม.
แปลโดย สันต์ ท โภกลมบุตร. พระนคร: สำนักพิมพ์อักษรสัมพันธ์, 2506.
- บัว นิลอาชา. แนวสอนวิชาอาวุธโบราณ. พระนคร: โรงพิมพ์โรงเรียนนายร้อย
พระจุลจอมเกล้า, 2501.
- บุญส่ง หวังวิชณกุล และสุวัจน์ คงศรีวิสัย. กระบี่กระบอง. ม.ป.ท., ม.ป.ป.
ประกอบ โชประการ และคนอื่น ๆ. พระมหากษัตริย์ไทย. พระนคร: บ้านฟ้าพิทยา,
2508.
- ปรมาณูชิตชิโนรส, สมเด็จพระมหาสมณเจ้า. ลิลิตเทลงพ่าย. พระนคร: สำนักพิมพ์
บรรณาการ, 2514.
- ฟอง เกิดแก้ว. แบบเรียนพลานามัย พหศึกษา. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช,
2518.

พอง เกิดแก้ว. แบบเรียนพลานามัย พลศึกษา (พ.402). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์พัฒนาพานิช, 2520.

ศึกษาธิการ, กระทรวง. คู่มือการใช้หลักสูตรหมวดวิชาพลานามัยตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2518. กรุงเทพมหานคร: แผนกการพิมพ์วิทยาลัยครูสวนสุนันทา, 2519.

_____. หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2520.

_____. หนังสือเรียนวิชากระบี่ 1 (พ.203) และกระบี่ 2 (พ.204). กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2522.

ศิลปากร, กรม. คำให้การชาวกรุงเก่า. พระนคร : สำนักพิมพ์คลังวิทยา, 2510.

_____. บทละครเรื่องรามเกียรติ์พระราชนิพนธ์สมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ศิลปบรรณาการ, 2510.

_____. บทละครเรื่อง อีเหนาพระราชนิพนธ์สมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก. กรุงเทพฯ : เจริญรัตนการพิมพ์, 2516.

_____. พระราชพงศาวดารกรุงสยาม. พระนคร : สำนักพิมพ์อักษรสัมพันธ์, 2507.

_____. พระราชพิธีสิบสองเดือนพระราชนิพนธ์สมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว. พระนคร: แพร่พิทยา, 2514.

_____. พระราชพงศาวดารกรุงศรีอยุธยา เล่ม 1 ฉบับพระจักรพรรดิพงศ์ (จาก). กรุงเทพฯ : ศึกษาภัณฑ์พานิช, 2524.

_____. ลิลิตยวนพ่าย. พระนคร: สำนักพิมพ์บรรณาการ, 2514.

สุวรรณ เพชรนิล. คู่มือวัฒนธรรมและศาสนา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2520.

บทความ

จรวัยพร ธรณินทร์, "มองภูมิพ่ายย้อนหลัง 200 ปี." วารสารสูงศึกษา พลศึกษา
สันตนาการ (กุมภาพันธ์ 2526) : 9.

สมบัติ จำปาเงิน. "กระบี่กระบอง." ความรู้คือประทีป 1 (มกราคม-มีนาคม 2525)

เอกสารอื่น ๆ

ซัชชัย โภมารทัต และพอง เกิดแก้ว. "วิวัฒนาการกีฬาไทย: มวยไทย กระบี่กระบอง
 ตะกร้อ." เอกสารประกอบการสัมมนา ณ ห้องประชุมสารนิเทศ จุฬาลงกรณ์
 มหาวิทยาลัย, 16 สิงหาคม 2525.

โพธิ์สวัสดิ์ แสงสว่าง. "พัฒนาการกีฬามวยไทย" วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต ภาควิชา
 พลศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2522.

สัมภาษณ์

จ่านงค์ บัวเพ็ญทรัพย์. หัวหน้าค่ายกระบี่กระบองลูกบ้านช่างหล่อ. สัมภาษณ์, 23 มกราคม
 2526.

บุญส่ง หวังวัฒนกุล. หัวหน้าสำนักคณาบดีบุญยานนท์. สัมภาษณ์, 30 มกราคม 2526
 ประเสริฐ กิจพจน์, พ.อ. อาจารย์อำนวยการส่วนวิชาทหารวิทยาลัยการทัพบก.
 สัมภาษณ์, 10 พฤษภาคม 2526.

ปิยะสวัสดิ์ สุมณ. อาจารย์สอนกระบี่กระบองโรงเรียนตะกุงศิษย์พิทยา. สัมภาษณ์,
 23 ธันวาคม 2526

เศวต ขนประคินธุ์. ที่ปรึกษาสำนักพระราชวัง. สัมภาษณ์. 18 มกราคม 2526.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ลักษณะต่าง ๆ ของการเดินกระบี่

การถวายบังคม

การขึ้นพรหมนั่ง

๓

๒

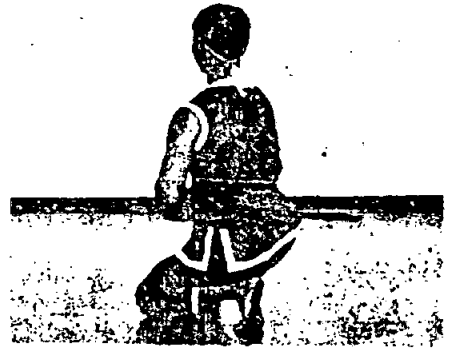

๔

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

๕

๖

๖

๗

๗

๘

๑๑

๑๒

๑๓

๑๔

๑๕

๑๖

ศูนย์วิทยจักร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

๑๓

การขึ้นพรหมโยน

๑

๒

๓

ศูนย์วิทยทรัพยากร
มหาวิทยาลัยมหาวิทย...

๕

๕

๖

๖

88

89

90

91

92

93

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
ศาลากลางกรมมหาดไทย

๑๘

๑๙

๒๐

๒๑

๒๒

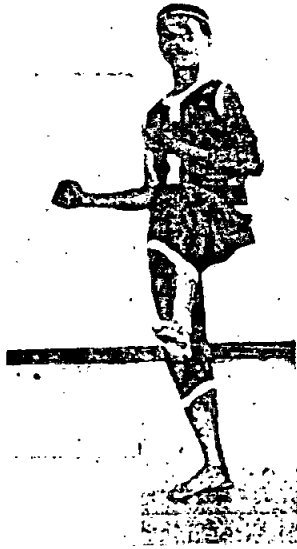

๒๓

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การรำไม้รำต่าง ๆ

ลอยชาย

นยัวิทยทรรพยาก
ลงกรณ์มหาวิทยัย

เทมบอง

มหาวิทยาลัยราชภัฏ
กรุงเทพมหานคร

ศูนย์วิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ท่ายักษ์

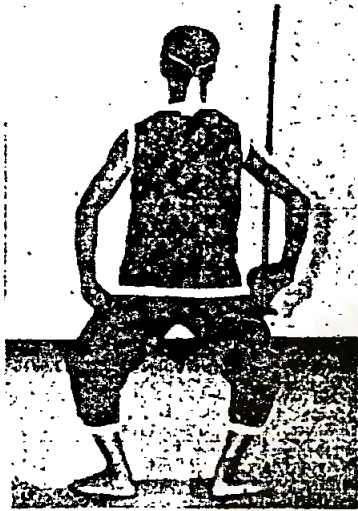

๓

๖

วิทยาลัยพยาบาล
จันทบุรี มหาวิทยาลัยบูรพา

๗

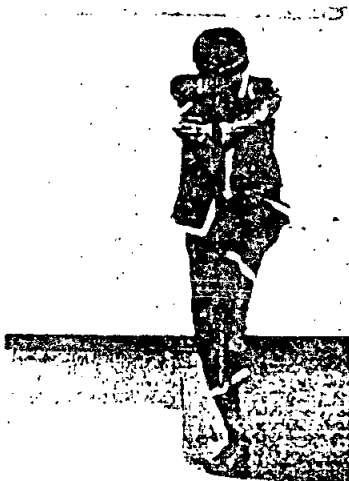
๘

๘

ศูนย์วิจัยและการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปกหน้าปกหลัง

a

b

ศูนย์วิทยทรัพยากร
ห้องกรณ์มหาวิทย

ท่าจ้วงงม

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การกลับหัวสนามรำ

การ เคนแปลง

จากพรหมนั่ง

จากพรหมยืน

คู่มือวิทยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การกลับหัวสนามเพลง

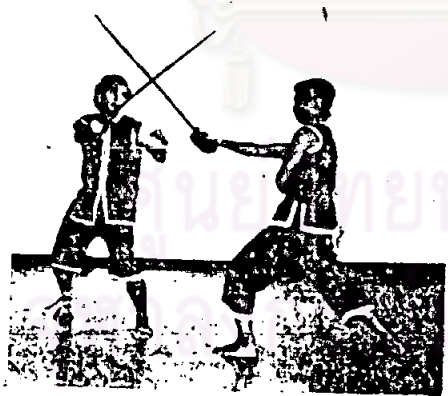

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การตีลูกไม้ค่างๆ

๓

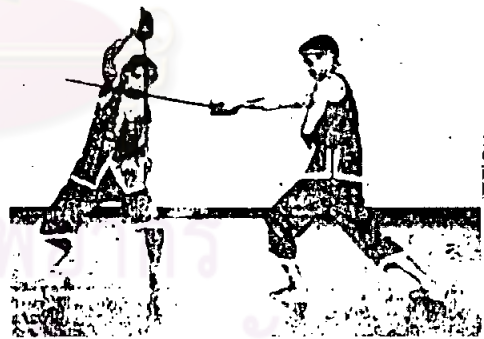
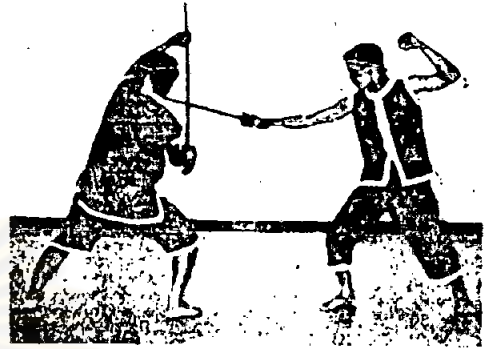

๒

๔

การตีลูกไม้ต่างๆ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การต่อสู้

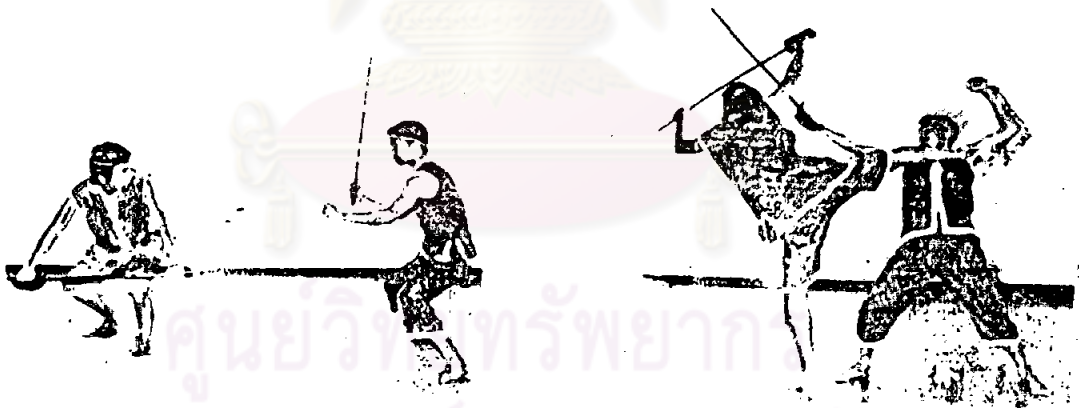
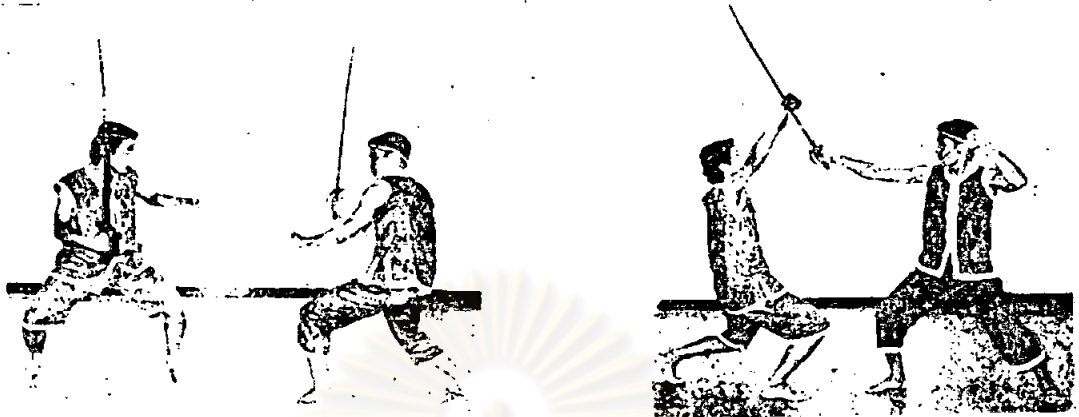
ศูนย์วิจัย ทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การต่อสู้

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การต่อสู้

ศูนย์วิทยุ ทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคนวก ข

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประวัติของสำนักกระบี่กระบอง

สำนักกระบี่กระบอง ภาควิชาพลศึกษา คณะครูศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เมื่อปี พ.ศ. 2501 ได้มีการเปิดให้มี กระบี่กระบองขึ้นและได้มีการเรียนการสอน โดยมีอาจารย์พิเศษจากวิทยาลัยพลศึกษา มาทำการสอนวิชาต่าง ๆ รวมทั้งวิชากระบี่กระบองด้วย ได้ทำการเรียนการสอนเรื่อยมาจนถึงปี พ.ศ. 2506 อาจารย์ฟอง เกิดแก้ว ซึ่งได้จบจากวิทยาลัยพลศึกษา และเป็นผู้มีความรู้ความสามารถพิเศษทางด้านกระบี่กระบอง โดยได้ศึกษาเล่าเรียนโดยตรงจากท่านอาจารย์นาค เทพหัสดิน ณ อยุธยา ได้เริ่มมาทำการสอนโดยได้เชิญ อาจารย์เสงี่ยม พรหมปัญพงษ์ มาเป็นผู้สอนวิชากระบี่กระบองด้วย นอกจากนี้ยังมีอาจารย์จันทร์ น่องศรี มาช่วยสอน

ต่อมาอาจารย์ ชัชชัย โกมารทัต ซึ่งจบจากวิทยาลัยวิชาการศึกษา พลศึกษาได้ มาทำการสอนกระบี่กระบองด้วย

ฉะนั้น สำนักกระบี่กระบอง ภาควิชาพลศึกษา คณะครูศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จึงได้สืบทอดวิชากระบี่กระบองมาจากท่านอาจารย์นาค เทพหัสดิน ณ อยุธยา โดยตรง

แนวทางในการวิจัยครั้งนี้ใช้แนวการสอนของรองศาสตราจารย์ฟอง เกิดแก้ว เป็นหลัก

สำนักกระบี่กระบอง ชมรมกระบี่กระบองมหาวิทยาลัยศรีนรินทรวิโรฒพลศึกษา

ผู้เริ่มแรกที่ได้นำเอาวิชากระบี่กระบอง เข้ามาเพื่อให้นักเรียนได้เรียนกันก็คือ อาจารย์นาค เทพหัสดิน ณ อยุธยา

ประวัติส่วนตัว

เกิดเมื่อวันที่ 17 กันยายน 2444 ณ ตำบลเชิงสะพานค่างสถิติย์ อำเภอสัมพันธวงศ์ จังหวัดพระนคร เป็นบุตรนายหล้า และนางเย็น เทพหัสดิน ณ อยุธยา สมรสกับนางเลื่อน นามะสนธิ เมื่อ พ.ศ. 2463 มีบุตร 2 คน คือ นายเสวีญ และนายชมภู เทพหัสดิน ณ อยุธยา ต่อมาสมรสกับ ม.ร.ว.สองศรี เกษมศรี พ.ศ. 2490

อาจารย์นาค สำเร็จชั้นมัธยมบริบูรณ์ โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย พ.ศ. 2462 และสอบได้ประโยคครูมัธยม พ.ศ. 2463 สมัยที่อาจารย์นาคเป็นนักเรียนและครูอยู่ที่โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย ได้เคยแสดงกระบี่-กระบอง หน้าพระที่นั่งพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ในงานกรีฑา 2 ครั้ง เดินทางไปศึกษาที่ประเทศอังกฤษ และอิตาลี นอกจากนี้ยังได้เดินทางไปดูงานเกี่ยวกับการศึกษาที่ประเทศฟิลิปปินส์ ญี่ปุ่น และสหรัฐอเมริกา

ประวัติรับราชการ

พ.ศ. 2463	ครูรองโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย
พ.ศ. 2475	อาจารย์ใหญ่โรงเรียนมัธยมวัดเบญจมบพิตร
พ.ศ. 2477	อาจารย์ใหญ่โรงเรียนพลศึกษากลาง
พ.ศ. 2478	หัวหน้ากองกายบริหารและกองกีฬา กรมพลศึกษา
พ.ศ. 2490	รองปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
พ.ศ. 2494	อธิบดีกรมพลศึกษา
พ.ศ. 2500	ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
พ.ศ. 2504	เลขาธิการคุรุสภา

งานพิเศษที่สำคัญ ๆ

1. ประธาน อ.ก.พ. กระทรวงศึกษาธิการ
2. ประธานกรรมการองค์การค้ำคุรุสภา
3. อุปนายกสภากรรมการกลางจัดการลูกเสือแห่งชาติ
4. รองประธานกรรมการสภาวิทยาลัยวิชาการศึกษา
5. ประธานกรรมการมูลนิธิช่วยการศึกษา บุตรสมาชิคุรุสภา

อิสริยาภรณ์

สฤตมงกุฎไทย ต.ม., ท.ม., ป.ม.มหาชรมงกุฎ (ม.ว.ม)
 สฤตช้างเผือก จ.ช., ต.ช., ท.ช., ป.ช., มหาปรมาภรณ์ช้างเผือก ม.ป.ช.
 สฤตจุลจอมเกล้า พุทิตะจุลจอมเกล้า (ท.จ.)

ถึงอนิจกรรม 11 กรกฎาคม 2512 กว๋ยโรคหัวใจวาย สิริรวมอายุ 68 ปี

โดยอาจารย์ไค้เริ่มทดลองสอนวิชากระบี่กระบองขึ้น ในปี พ.ศ. 2478 ทศของสอนอยู่ 1 ปี ไค้ยศิเป็นที่พึงพอใจจึงกำหนดวิชากระบี่กระบองเข้าไว้ในหลักสูตรของประโยคผู้สอนพลศึกษาเมื่อปี พ.ศ. 2479 และได้มีผู้เล่าเรียนสำเร็จรุ่นแรก พ.ศ. 2479 โดยสอบไล่ได้ 10 คน

จากการสัมภาษณ์ พ.อ.สวัสดิ์ เจริญวงศ์ เมื่อวันที่ 9 ธันวาคม 2525 ทำให้ทราบว่า นักกระบี่กระบองรุ่นแรก ประกอบด้วย พ.อ.สวัสดิ์ เจริญวงศ์ อาจารย์สวัสดิ์ อยู่หุ่น อาจารย์สวัสดิ์ เปรมใจชน พ.ท.อ.ประทีน เครือทองศรี อาจารย์พร้อมใจ เต้าทอง อาจารย์ฉอย นุชนารถ อาจารย์เชิด สายัณห์คณะ และอีกหลายท่านซึ่งจำไม่ได้ โดยมีการฝึกซ้อมกันในคอนเียน ๆ และได้มีการออกแสดงครั้งแรก โดยการควบคุมของอาจารย์นาค เทพหัสดิน ณ อยุธยา ที่จังหวัดอยุธยา และครั้งที่ 2 ที่วัดส้มเกลี้ยง เชียงสะพานกรุงธน เมื่อปี พ.ศ. 2478 และในปี พ.ศ. 2482 ได้มีการจัดแสดงกีฬาพื้นเมืองครั้งแรกขึ้นที่หอสนามหลวง แสดงโดยนักเรียนโรงเรียนพลศึกษากลางมีผู้ชมเข้าชมกันอย่างเนืองแน่น จากการสัมภาษณ์ อาจารย์สมัย เมษะมาน ผู้อำนวยการโรงเรียนสำนักคาบหุทไซสวรรค์แห่งกรุงศรีอยุธยา เมื่อวันที่ 24 มกราคม 2525 ได้ทราบว่า เป็นผู้หนึ่งซึ่งเป็นลูกศิษย์ของอาจารย์นาค เทพหัสดิน ณ อยุธยา และได้ออกไปตั้งสำนักขึ้นโดยนำเอาแบบอย่างจากอาจารย์นาค เทพหัสดิน ณ อยุธยา ไปใช้ในระยะเวลาเริ่มแรกนี้ยังมีอาจารย์ภาพ รอคเรืองเดช เล่นกระบี่กระบองอยู่ด้วย

ขณะที่อาจารย์นาค เทพหัสดิน ณ อยุธยา สอนอยู่นั้น มีอาจารย์ผู้ช่วยคือ อาจารย์ถวัลย์ รัตนกาล และมีผู้ช่วยอีกท่านหนึ่งคือ อาจารย์ณรงค์ แคงสะอาค ได้ช่วยสอนเมื่ออาจารย์นาค เทพหัสดิน ณ อยุธยา ทิกราชการ โดยอาจารย์ณรงค์ แคงสะอาค เป็นผู้คอยทบทวนให้แก่อาจารย์นาค เทพหัสดิน ณ อยุธยา เป็นผู้สอบเอง อาจารย์ณรงค์ แคงสะอาค เริ่มมาทำการสอนเมื่อ พ.ศ. 2493 และเป็นผู้ช่วยสอนของอาจารย์นาค เทพหัสดิน ณ อยุธยา เมื่อ พ.ศ. 2496 เป็นต้นมา และมีการหยุดสอนอยู่ในระยะหนึ่งคือ ช่วงเปลี่ยนแปลงเป็นมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พลศึกษา จากการสัมภาษณ์ รองศาสตราจารย์ฟอง เกิดแก้ว เมื่อวันที่ 8 กุมภาพันธ์ 2525 ทราบว่านักกระบี่กระบองที่ทำการเล่นก่อนหน้านั้นมีอีกมากมาย

หลายท่าน เช่น ประมาณปี พ.ศ. 2496 มีรองศาสตราจารย์ฟอง เกิดแก่ ณะที่เป็น นักศึกษาอยู่ได้ทำการฝึกซ้อมและหัดเล่นจนเป็นที่รู้จักแก่คนทั่วไป มีนักกระเป๋าระบบของรุ่นก่อน นั้นคือ อาจารย์ประวิทย์ ๓ ระนอง อาจารย์วิชาญ ทองภัทร อาจารย์ทองสุข บุญยัคค์ อาจารย์พิຈายู โพธิ์จิว เป็นต้น ส่วนในรุ่นเดียวกับรองศาสตราจารย์ฟอง เกิดแก่นั้นก็มี อาจารย์ชาญชัย ศรีใจเพชร เล่นกระบี่ อาจารย์เส่งยม พรหมบุญพงศ์ อาจารย์สมเกียรติ ภูมิศรีแก้ว ซึ่งเล่นคานสองมือคู่กับรองศาสตราจารย์ฟอง เกิดแก้ว อาจารย์พะยอม เทพ ภัคคิงส์ อาจารย์ณรงค์ วิชาเทพ อาจารย์สวัสดิ์ บุญส่ง เล่นไม้สั้น เป็นต้น โอกาสที่ แสดงเช่น งานกรู๊น งานศพ งานทำบุญบ้าน งานวันเกิด งานประจำปีต่าง ๆ ก่อนรับผูก เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีอาจารย์อีกคือ อาจารย์บุญส่ง หวังวิชนกุล

ประมาณ พ.ศ. 2504 อาจารย์นิทัศน์ ชาญประโคน เป็นผู้หนึ่งที่ได้เล่าเรียนวิชา กระเป๋าระบบของ นอกจากนี้ ยังมีอาจารย์บนันอม อ่าวสุคนธ์ อาจารย์พินิจ วงศ์สินธุวิเศษ อาจารย์นง เสียงหล่อ อาจารย์คมกฤช อุ่นศรี ได้มีการฝึกหัดและเล่นกระบี่ระบบของไป ทั่ว เช่น อาจารย์บนันอม อ่าวสุคนธ์ เล่นพลองคู่กับคุณไฟโรจน์ ใจสิงห์ เป็นต้น และท่าน อาจารย์เหล่านี้ได้ทำการสอนต่อกันมาเรื่อยและระยะหลังนี้อาจารย์ที่ทำการสอนและเป็น ที่ปรึกษายังมีอาจารย์สงวน มีระหงษ์ อาจารย์ชุมพ์ รุ่นประพันธ์ บุคคลที่ทำให้ชมรมกระบี่ ระบบของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พลศึกษา เป็นที่รู้จักของบุคคลทั่วไปยิ่งขึ้นก็คือ อาจารย์วิจิตร ชีเจริญ ปัจจุบันรับราชการที่กรมพลศึกษา หน่วยศึกษานิเทศน์ ได้เป็นผู้บุกเบิก การเล่นกระบี่ระบบของอีกท่านหนึ่งนักกระบี่ระบบของในระยะนี้ได้แก่ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ชัชชัย โกมารทัต ซึ่งได้เคยไปแสดง ๓ ประเทศญี่ปุ่น คู่กับอาจารย์ชูชีพ ฉิมวงศ์ นอกจาก ประเทศญี่ปุ่นแล้วทั้งสองท่านยังได้ไปตระเวนแสดงแถบประเทศเยอรมันนีตะวันตก ทำให้ชมรม กระบี่ระบบของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒพลศึกษา เป็นที่รู้จักมากขึ้น นอกจากนี้ยังมี อาจารย์สิทธิโชค วรชนเสถณี เป็นต้น ระยะต่อมาประมาณ พ.ศ. 2518 เป็นต้นมา นัก กระบี่ระบบของที่เล่นก็มี อาจารย์สุชม อันขวัญเมือง อาจารย์สุชาติ (เอียง) อาจารย์ คมกฤช (หุ่ย) อาจารย์สมพงษ์ เฉลิมชิต อาจารย์วินัย บุชพิทักษ์ ทั้งสองท่านหลังได้ไป แสดงกระบี่ระบบของในนามขององค์การส่งเสริมการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยโดยได้ไป แสดงยังประเทศต่าง ๆ เช่น ญี่ปุ่น สิงคโปร์ อังกฤษ เป็นต้น อาจารย์วิวัฒนา องค์ปรีชา

จากเงินราชการบ้าง แต่ไม่มากนัก กล่าวได้ว่าอนุสรณ์สิ่งนี้เป็นความปรารถนาที่ต่อ
โรงเรียนของอดีตอาจารย์ใหญ่โดยแท้ และได้แรงสนับสนุนจากคณะครูและนักเรียนตลอดทั้ง
ผู้ปกครองและประชาชนชาวจังหวัดนครปฐม

กระบี่-กระบอง ของโรงเรียนศรีบุญยานนท์ ได้รับการฝึกสอนจากอาจารย์
บุญส่ง หวังวัฒนากุล อดีตครูพลศึกษา เริ่มฝึกหัดเมื่อวันที่ 17 กันยายน 2505 หลังการฝึกหัด
ประมาณ 3 เดือน ได้นำออกแสดงโชว์ครั้งแรกที่ศาลากลางจังหวัดนครปฐม เนื่องในการที่
ทางโรงเรียนศรีบุญยานนท์จัดนำป้ามหาอุศลเพื่อ หาเงินเข้าวัดท้ายเมือง และแบ่งสมทบสร้าง
หอประชุมโรงอาหารของโรงเรียน

กระบี่-กระบอง คณะศรีบุญยานนท์ ได้จัดตั้งขึ้นในจังหวัดนครปฐมเป็นคณะแรกเมื่อ
พ.ศ. 2505 ในปี พ.ศ. 2509 ได้สมัครเข้าเป็นสมาชิกในสมาคมกีฬาไทยในพระบรมราชูป
ถัมภ์และเป็นสำนักคาบอยู่ในเครือสมาคมกีฬาไทย ได้รับเกียรติให้แสดงในพิธีเปิดและปิดการ
แข่งขันกีฬาไทย ณ หอสนามหลวง คึกคักกันตั้งแต่ พ.ศ. 2515-2519 แสดงโชว์ที่หิมแลนค์
พ.ศ. 2512-2518 และ พ.ศ. 2517 จนถึงปัจจุบันได้แสดงโชว์ประจำที่หมู่บ้านไทย สวน
สามพราน จังหวัดนครปฐม

สำนักคาบศรีบุญยานนท์ ปัจจุบันตั้งอยู่ที่สวนสามพราน นครปฐม โดยได้มีการฝึกหัด
กันเป็นประจำระหว่างนักเรียนเก่าของโรงเรียนศรีบุญยานนท์ สำหรับนักเรียนปัจจุบันทาง
สำนักคาบได้จัดรถรับ-ส่ง นำนักเรียนไปฝึกหัดที่สวนสามพรานทุกวันเสาร์และวันอาทิตย์
นักเรียนทุกคนที่ไปฝึกหัดนอกจากจะได้รับความรู้แล้ว ยังได้รับเงินเบี้ยเลี้ยงเป็นค่าอาหาร
ทุกคน การรวมกลุ่มของนักเรียนเก่าและนักเรียนปัจจุบันเพื่อ ปรึกษาเอกลักษณ์ กระบี่-กระบอง
คณะศรีบุญยานนท์มิให้สูญสลาย นอกจากนี้ "กลุ่มกระบี่-กระบอง" ยังมีวัตถุประสงค์ที่จะช่วย
เหลือซึ่งกันและกันระหว่างสมาชิกรุ่นเก่าของโรงเรียนศรีบุญยานนท์ โดยดำเนินการ

1. กิ่งสหกรณ์ออมทรัพย์ "นักคาบศรีบุญยานนท์"

เพื่อแก้ปัญหาทางการเงินแก่นักกระบี่-กระบอง เป็นการรวมทุนและหุ้นช่วย
เหลือซึ่งกันและกันระหว่างสมาชิกรุ่นเก่า มีจุดมุ่งหมายสร้างหลักฐานและสงเคราะห์นักคาบ
โดยการให้กู้ยืมเงินปกติในวงเงินไม่เกิน 10,000 บาท กู้เพื่อสร้างและซ่อมแซมบ้าน หรือ
ซื้อที่ดินในวงเงินไม่เกิน 50,000 บาท การดำเนินการจัดในรูปแบบคณะกรรมการ ปัจจุบันมี

ทุนและทุนทรัพย์หมุนเวียนฝากบัญชีไว้กับธนาคารกรุงไทย สาขานนทบุรี เจ็ดหมื่นบาทถ้วน

2. มูลนิธิกระบี่-กระบอง

สำนักคาบศรีมูขยำนนท์ ได้ดำเนินการหาทุนเพื่อจัดตั้งมูลนิธิกระบี่-กระบอง ซึ่งนับเนื่องเป็นมูลนิธิแรกในประเทศไทยที่มีวัตถุประสงค์เพื่อสนับสนุนกระบี่-กระบองโดยเฉพาะ นอกจากนี้เพื่อช่วยเหลือเกื้อกูลนักเรียนปัจจุบันที่มีความประพฤติดี ฐานะยากจนการเรียนพอสามารถเรียนได้ถ้ากิจการดำเนินไปตามแผนโดยรายวันจะจัดตั้งมูลนิธิเป็นทางการในวันที่ 17 กันยายน 2522 ขณะนี้ก็มีท่านผู้หวังก็มีจิตกุศลแสดงความจำนงบริจาคทรัพย์เพื่อก่อตั้งมูลนิธิแล้ว ดังนี้

1. อาจารย์ ฉัตร อินทรลักษณ์	5,000 บาท
2. นายสุริยะ พกค่าง	5,000 บาท
3. นายสุรพล เมฆสกุล	5,000 บาท
4. นายสุวัฒน์ คงศรีวิสัย	5,000 บาท
5. นายประพันธ์ ลักษณะียนาวิน	5,000 บาท
6. นายบุญส่ง หวังวัฒนากุล	5,000 บาท
7. สำนักคาบศรีมูขยำนนท์	15,000 บาท

นอกจากท่านที่กล่าวชื่อนามข้างต้นแล้ว ยังมีผู้ไม่ประสงค์ออกนามยินดีที่จะให้การสนับสนุนการ ก่อตั้งมูลนิธิกระบี่-กระบอง อีกหลายท่าน โดยจะร่วมบริจาคเงินในคอนโกลด์ที่จะยื่นเรื่องจัดตั้งเป็นทางการ คาดว่าจะได้เงินครบตามเป้าหมายจำนวนหนึ่งแสนบาท ท่านใดประสงค์จะร่วมบริจาคเงินก่อก่อตั้งมูลนิธิกระบี่-กระบอง โปรดบริจาคหรือแสดงความจำนงได้ที่นักกระบี่-กระบองทุกคน

ระหว่าง พ.ศ. 2505-2521 นักกระบี่-กระบอง ของคณะศรีมูขยำนนท์ ได้รับการติดต่อให้ไปแสดงโชว์ตามต่างจังหวัดและภายในจังหวัดนนทบุรี นอกเหนือจากการแสดงประจำทุกวันี่สวนสามพราน ประมาณ 450 ครั้ง ในการได้ไปแสดงเกือบทั่วราชอาณาจักรนั้น กระบี่-กระบอง คณะนี้ใช้ชื่อและนาม "ศรีมูขยำนนท์" มาตลอดกาลในการที่กรมพลศึกษาได้จัดแข่งขันกระบี่-กระบองประเภทนักเรียนขึ้นเป็นปีแรกเมื่อ พ.ศ. 2520 โรงเรียน

ศรีบุญยานนท์โดยคณาจารย์สายพลานามัย ได้ส่งนักเรียนที่ฝึกหัดกระบี่-กระบอง เข้าร่วมแข่งขันทั้งประเภทชายและหญิง ผลปรากฏว่านักกระบี่-กระบอง ของโรงเรียนศรีบุญยานนท์ชนะเลิศได้ครองถ้วยและเหรียญทองทั้งสองประเภท สำหรับในปี พ.ศ. 2521 ทางกรมพลศึกษาได้เพิ่มประเภทกระบี่-กระบอง ชายมัธยมศึกษาตอนต้นขึ้น นักกระบี่-กระบองยังขาดความชัดเจน โรงเรียนได้ส่งนักเรียนเข้าร่วมแข่งขันทั้งสามประเภท และได้รับเกียรติเป็นผู้ชนะเลิศทั้งชายและหญิงเป็นปีที่ 2 สำหรับผู้ชนะเลิศประเภทที่เพิ่มใหม่ได้แก่โรงเรียนวัดเขมาภิรตาราม และนับเป็นเกียรติแก่จังหวัดนนทบุรี ที่รางวัลด้วยชนะเลิศการแข่งขันกระบี่-กระบอง ของกรมพลศึกษาทั้งหมดมาอยู่ที่จังหวัดนนทบุรี สำหรับนักกระบี่-กระบองของโรงเรียนศรีบุญยานนท์ซึ่งได้สร้างเกียรติคุณ ชื่อเสียงให้แก่สถาบันอย่างมากสมควรที่จะได้รับน้ำใจจาก "ศรีบุญยานนท์" บ้าง ทางสำนักคามศรีบุญยานนท์ นายสุริยะ พทคัง และ ที่ปรึกษากลุ่ม กระบี่-กระบอง จึงได้ร่วมกันจัดหารางวัลมอบเพื่อเป็นเกียรติแก่นักเรียนปัจจุบัน 9 คน ที่ได้มีส่วนสร้างชื่อเสียงแก่ "ศรีบุญยานนท์" ดังรายชื่อ

1. นายวิชัย มีเหมือน	นักเรียนชั้น ม.ศ. 5
2. นายไพฑูรย์ คร้ามพิมพ์	นักเรียนชั้น ม.ศ. 5
3. นายศิริมงคล สีขาว	นักเรียนชั้น ม.ศ. 4
4. น.ส.ศิรินันท์ ศรีนุ่น	นักเรียนชั้น ม.ศ. 3
5. น.ส.จิตกนิง สุวรรณเกิด	นักเรียนชั้น ม.ศ. 2
6. น.ส.ศิริลักษณ์ คำเอี่ยม	นักเรียนชั้น ม.ศ. 3
7. น.ส.วาสนา ปั้นแดง	นักเรียนชั้น ม.ศ. 3
8. น.ส.กัลยา คงศรีวิสัย	นักเรียนชั้น ม.ศ. 3
9. น.ส.กฤษณา จิตกระวัง	นักเรียนชั้น ม.ศ. 3

สำนักคามศรีบุญยานนท์ นอกจากได้แสดงโชว์กระบี่-กระบองภายในประเทศแล้ว ยังได้รับเกียรติให้นำกระบี่-กระบอง ไปเผยแพร่ยังต่างประเทศอีกด้วย นักกระบี่-กระบอง ซึ่งเป็นนักเรียนเก่าของโรงเรียนศรีบุญยานนท์ ได้เดินทางไปแสดงกระบี่-กระบอง ที่ต่างประเทศดังนี้

สมพร มงคลวิวัฒน์ จิต ภูโหม สมเกียรติ เก่งสาคร ปราโมทย์ ปั่นแดง
 วินัย เก่งสาคร นครินทร์ พลอยสมบูรณ์ ชัยการ สุขเมธลักษณ์
 อริญ สุขเมธลักษณ์ ปราโมทย์ ทองแจ่ม เริงชัย ศรีสุขโชค ปรีชา สุขสัจจี

แนวทางในการวิจัยครั้งนี้ใช้การสอนของอาจารย์บุญส่ง หวังวัฒนกุลเป็นหลัก

สำนักกระบี่กระบอง ชมรมกระบี่กระบองโรงเรียนยานนาเวศน์วิทยาคม

โรงเรียนยานนาเวศน์วิทยาคม เปิดทำการสอนตั้งแต่ปี พ.ศ. 2501 ได้จัดให้มีการฝึกซ้อมกระบี่กระบองเพื่อแข่งขันและแสดงงานทั่ว ๆ ไป ตั้งแต่ พ.ศ. 2517 โดยอาจารย์นิทัศน์ ชาญประโคน ซึ่งได้เรียนมาจากอาจารย์นาคเทพหัสดิน ณ อยุธยา โดยอาจารย์นิทัศน์ ชาญประโคน ได้ทำการสอนเรื่อยมาจนถึง พ.ศ. 2521 อาจารย์ศักดิ์ชัย เณลิมพิชัย ซึ่งได้รับการฝึกสอนจากรองศาสตราจารย์พอง เกิดแก้ว ได้ทำการฝึกสอนและส่งเข้าแข่งขันกรมพลศึกษาและแสดงตามต่างจังหวัด

แนวทางในการสอนของของอาจารย์ศักดิ์ชัย เณลิมพิชัย นั้นได้รับอิทธิพลจากคุณประภาส ทัพชา จากสำนักณะคุงศิษย์ เป็นหลัก การเล่นจึงผสมหลาย ๆ อย่าง นอกจากนี้ยังมีอาจารย์สินธุ์ จันทร์ประทีน ร่วมฝึกสอนอยู่ด้วย นักกระบี่กระบองได้ทำชื่อเสียงให้ชมรมมากมายเช่น ปี พ.ศ. 2524 ประเภทบุคคลชายมัธยมศึกษาคอนตันกระบี่ชนะเลิศ คอบสองมือได้ตำแหน่งรองอันดับ 2 พลองได้ตำแหน่งรองอันดับ 3 ง้าว ได้ตำแหน่งชนะเลิศ อาวุธอื่น ๆ ได้ตำแหน่งรองอันดับ 3 ประเภททีมชายมัธยมต้นได้ตำแหน่งรองชนะเลิศ ปี พ.ศ. 2525 ประเภทมัธยมศึกษาคอนตัน กระบี่ ตำแหน่งชนะเลิศ คอบสองมือ ตำแหน่งชนะเลิศ พลองตำแหน่งรองอันดับ 2 ประเภททีมรวม ตำแหน่งรองชนะเลิศ

ในการวิจัยครั้งนี้ใช้แนวทางในการสอนของอาจารย์นิทัศน์ ชาญประโคนเป็นหลัก

สำนักกระบี่กระบอง สำนักคอบทูทไชสวรรย์

ตั้งอยู่ที่ 5/1 ต.หนองค้างพูก เขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร โทร. 4201906 ก่อตั้งโดย อาจารย์สมัย เมษะมาน ซึ่งเป็นลูกศิษย์อาจารย์นาค เทพหัสดิน ณ อยุธยา โดยอาจารย์สมัย เมษะมานเกิดเมื่อวันที่ 5 พฤษภาคม พ.ศ. 2457 วันอังคาร เดือน 5

ปีชาติ ที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยครั้งแรกที่ทั้งได้เชิญอาจารย์นาค เทพหัสดิน ณ อยุธยา เป็นที่ปรึกษา จกทะเบียนกับกระทรวงศึกษาธิการ เมื่อปี พ.ศ. 2500 โดยก่อตั้งเป็นโรงเรียนศิลปศึกษา ใช้ชื่อว่า โรงเรียนสำนักคามพุทไทยสุวรรณย์ แห่งกรุงศรีอยุธยา สาเหตุของการตั้งชื่อนี้เพราะบ้านเกิดอาจารย์สมัยเมษะมาน อยู่ที่อยุธยา และควรจะตั้งชื่อโรงเรียนให้เป็นสิริมงคล จึงตั้งชื่อว่า พุทไทยสุวรรณย์ ซึ่งเป็นชื่อวัดอยู่ที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ดังนั้นจึงปรากฏเป็นชื่อนี้มาจนถึงทุกวันนี้

ในการวิจัยครั้งนี้ใช้แนวทางในการสอนของอาจารย์สมัย เมษะมาน เป็นหลัก สำนักกระเบื้องของ ชมรมศิลปการต่อสู้ประจำชาติโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย

ใน พ.ศ. 2465 หลวงวิศาลดรุณกร ซึ่งเป็นอาจารย์ผู้ปกครองในสมัยนี้ ได้มีการฝึกหัดกระเบื้องของในตอนตอนเย็นเลิกเรียน ซึ่งเป็นช่วงแรกของการเริ่มเล่นกระเบื้องของของชมรมศิลปการต่อสู้ประจำชาติโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย หลังจากนั้นไม่มีการบันทึกจนกระทั่งเมื่อต้นปีการศึกษา พ.ศ. 2517 ได้มีบุคคลกลุ่มหนึ่งในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายปีที่ 4 ได้แก่ คุณนิวัติ คุณกมล คุณชิตพงษ์ คุณชิตพันธ์ คุณนพรัตน์ คุณสันติ คุณปรเมศวร์ ได้เห็นพ้องกันว่าควรมีการรักษาศิลปวัฒนธรรมไทยไว้ จึงได้แยกย้ายไปเรียนตามสำนักต่าง ๆ เพื่อนำมาก่อตั้งเป็นชมรม เช่นไปเรียนที่ สำนักคามพุทไทยสุวรรณย์ สำนักคามศรีไตรรัตน์ ไปเรียนมวยกับครูเช่าทุกวันพุธ ผลงานครั้งแรกของชมรมคือ งานสมานมิตร 17 ซึ่งได้รับผลสำเร็จเป็นอันมาก

ต่อมาปีการศึกษา พ.ศ. 2518 ได้แสดงในงานเปิดกีฬาสี่ และแสดงละครเรื่อง ผู้ไม่แพ้ จนเป็นประเพณีที่คงแสดง ในงานสมานมิตรเกือบทุกปีมา

อาจารย์ที่ปรึกษาชมรมปัจจุบันคือ อาจารย์พินิจ อ่ำเมือง ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาแต่การแสดงกระเบื้องของนั้นเป็นหน้าที่ของชมรมจะฝึกซ้อมกันเอง โดยมีการซ้อมศิลปการต่อสู้แบบอื่นอยู่ด้วย

แนวทางในการวิจัยครั้งนี้ ใช้แนวการฝึกซ้อมของชมรมศิลปการต่อสู้ประจำชาติโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย ซึ่งปัจจุบันมีคณาจารย์สำนักคามพุทไทยสุวรรณย์ เป็นหลัก

สำนักกระป๋องของ สำนักคามศรีไทรรัตน์

ตั้งอยู่ที่ซอยบ้านช่างหล่อ พระานนท กรุงเทพมหานคร มีนาวาตรีจรูญ ไทรรัตน์ เป็นผู้ก่อตั้งสำนัก โดยมีครูที่สืบทอดมาคือ ครูชิต ครูสี ปัจจุบันมีผู้ที่สืบทอดต่อมาก็คือ อาจารย์ มบุญ ไทรรัตน์ อาจารย์ทองหล่อ ไทรรัตน์ อาจารย์ยวเอิญ สุนทรสนาน น.ท.ประจวบ อังคกุลนาวิน ร.น. นายจิกต์ คงประสิทธิ์ พ.ท. อารมย์ พงษ์พินิจ นายจินดา บุญยมิตร อาจารย์ปราณีท อังคกุลนาวิน อาจารย์จำลอง บุญยมิตร เป็นต้น ส่วนใหญ่เคยแสดงกับ กรมศิลปากร เมื่อครั้งท่านหมื่นมานิตย์ เป็นอธิบดีกรมศิลปากร

หัวหน้าสำนักคามศรีไทรรัตน์ ปัจจุบันคือ อาจารย์มบุญ ไทรรัตน์ ผู้ฝึกสอนคือ อาจารย์ทองหล่อ ไทรรัตน์

แนวทางในการวิจัยครั้งนี้ใช้แนวการสอนของอาจารย์มบุญ และ อาจารย์ทองหล่อ ไทรรัตน์ เป็นหลัก

สำนักกระป๋องของ ค่ายกระป๋องของลูกบ้านช่างหล่อ

ตั้งอยู่ซอยบ้านช่างหล่อ พระานนท กรุงเทพมหานคร หัวหน้าสำนักปัจจุบันคือ อาจารย์จำนงค์ บำเพ็ญทรัพย์ โดยสืบทอดมาจาก ครูสี ครูชิต ครูสละ ครูคำ ครูนาวาตรี จรูญ ไทรรัตน์ คุณป๋มหาจุ่ม ครูมงคล จันทนบุปผา โดยมีค่ายกระป๋องที่อยู่แยกออกไปอีกคือ ค่ายกระป๋องของ จำนงค์ศักดิ์ ค่ายกระป๋องของศิษย์จำนงค์

ค่ายกระป๋องของลูกบ้านช่างหล่อจะทำการแสดงตามงานต่าง ๆ โดยเฉพาะงานแสดงภาพยนตร์และยังไปทำการแสดง ณ ต่างประเทศมากมายหลายประเทศ

แนวทางในการวิจัยครั้งนี้ใช้แนวทางการสอนของ อาจารย์จำนงค์ บำเพ็ญทรัพย์ เป็นหลัก

สำนักกระป๋องของ ชมรมอาวุธไทยสมัยโบราณโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า

ปี พ.ศ. 2468 ผู้บังคับการโรงเรียนในสมัยนั้น เป็นผู้ที่มีความสนใจในกีฬา การต่อสู้ของไทย เช่น มวยไทย อาวุธโบราณ หรือกระป๋องของนั่นเอง ในครั้งนั้นทางโรงเรียนได้จ้างครูจากภายนอกมาสอนวิชาอาวุธโบราณ ซึ่งมี ครูจ้วน ครูสมหวัง และ

ครูสุข ม.ถ.ทพช. ท่อม้าครูที่ทำการสอนก็คือ ร.ท.บัว นิลอาชา สอนจนถึง ประมาณ พ.ศ. 2501 หลังจากนั้น ผู้ที่ทำการสอนต่อมาได้แก่ พ.ท.วิชาญ ทองภัทร ปัจจุบัน ผู้สอนได้แก่ พ.ท. ฌรพงศ์ บัวแย้ม เป็นผู้ตั้งชื่อชมรมโดยท่านฝึกจากสำนักคณะครูศิษย์ ส่วน พ.ท.วิชาญ ทองภัทร เรียนมาจากอาจารย์นาค เทพหัสดิน ณ อยุธยา

แนวทางในการวิจัยครั้งนี้ใช้แนวทางการสอนของ ร.ท.บัว นิลอาชา เป็นหลัก

สำนักกระบี่กระบอง ชมรมกระบี่กระบองโรงเรียนคณะครูศิษย์พิทยา

หัวหน้าสำนักได้แก่ อาจารย์ปิยะสวัสดิ์ สุมณ โดยที่อาจารย์ปิยะสวัสดิ์ สุมณได้ เคยเรียนมาจากอาจารย์นาค เทพหัสดิน ณ อยุธยา อาจารย์สุระสุมณ ซึ่งเป็นน้องชาย เรียนกับครูทุก ที่ช่างแสง ครูอิศวร แล้วนำมาประยุกต์เป็นแนวของตนเอง โดยระยะแรก ที่เริ่มเล่น ประมาณ พ.ศ. 2496 ซึ่งอาจารย์สุระสุมณ น้องชาย ได้เรียนจากอาจารย์ นาค ประมาณ พ.ศ. 2483 - 2484 และปัจจุบันได้ทำการสอนอยู่ ณ โรงเรียน คณะครูศิษย์พิทยา

แนวทางในการวิจัยครั้งนี้ใช้แนวทางการสอนของ อาจารย์ปิยะสวัสดิ์ สุมณ เป็นหลัก

ศูนย์วิทยพัทยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ นายสัมพันธ์ พงษ์ทอง เกิดเมื่อวันที่ 22 เมษายน พ.ศ. 2499
สถานที่เกิด อำเภอบัวชุม จังหวัดราชบุรี สำเร็จการศึกษา การศึกษามัธยมศึกษา
นิยม อันดับ 2 จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ผลิตศึกษา ปีการศึกษา 2522
และเข้าศึกษาในภาควิชาพลศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อปี
การศึกษา 2524 ปัจจุบันรับราชการอยู่ที่ วิทยาลัยเทคนิคสุโขทัย สังกัดกรมอาชีวศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย